

Retouradres: Postbus 19157, 2500 CD Den Haag

Aan
De voorzitter van de commissie samenleving,
de heer D. Groenewold

Uw kenmerk

Ons kenmerk
RK/2019.16 / RIS301573

Doorkiesnummer
070-3532048

E-mailadres
rekenkamer@denhaag.nl

Aantal bijlagen
1

Datum
14 januari 2019

Onderwerp:
Navolging onderzoek Maatschappelijke opvang – reactie plan van aanpak college

Geachte heer Groenewold,

Op 15 februari 2018 heeft de gemeenteraad naar aanleiding van het rekenkameronderzoek 'Van de straat', naar de maatschappelijke opvang in Den Haag, een raadsvoorstel aangenomen waarin het college wordt verzocht de uitvoering van de maatschappelijke opvang op zeven punten te verbeteren en binnen 6 maanden na vaststelling een plan van aanpak aan de raad ter besluitvorming voor te leggen waarin deze punten zijn uitgewerkt (RIS298871).

Op 18 december 2018 heeft het college aan de commissie samenleving een actieplan gestuurd waarin is opgenomen hoe de (extra) middelen die deze collegeperiode voor de maatschappelijke opvang beschikbaar zijn, de komende vier jaar worden besteed (RIS301432). Het college geeft hierbij aan dat het bij het opstellen van het actieplan onder meer rekening heeft gehouden met de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek. Met deze brief willen wij daarom voor u inzichtelijk maken in hoeverre met het actieplan het raadsbesluit wordt opgevolgd.

Samenvattend constateren wij dat het actieplan met veel ambitie inzet op het realiseren van meer doelgroepspecifieke voorzieningen, zowel in de fase van noodopvang als waar het gaat om maatwerkvoorzieningen in de maatschappelijke opvang. Daarnaast lijkt het college de regie over de maatschappelijke opvang sterker naar de gemeente te halen, wat onder meer blijkt uit het voornemen in overleg met partners nieuwe woonvormen te gaan ontwikkelen en actief in te gaan zetten op het in samenspraak met aanbieders opstellen van ondersteuningsplannen voor iedere dakloze. Dit zijn belangrijke verbeteringen die aansluiten op onderwerpen die in het raadsbesluit zijn opgenomen. Helaas zijn nog niet alle verbeteringen waartoe de raad heeft besloten uitgewerkt. Voor een uitgebreide reactie op het actieplan op basis van de punten uit het raadsbesluit, verwijs ik graag naar de bijlage.

Met vriendelijke groet,

Watze de Boer
voorzitter

BIJLAGE: OVERZICHT OPVOLGING RAADSBESLUIT

Raadsbesluit	Actieplan maatschappelijke opvang	Reactie rekenkamer
<p>1. Volg de Wmo door na de eerste melding een onderzoek naar de hulpvraag uit te voeren waarin actief afstemming wordt gezocht met partijen die bij moeten dragen aan het benodigde herstel van de cliënt.</p>	<p>Onder punt 6 van het actieplan gaat het college in op dit punt. 'Het is van belang om zo snel mogelijk een diagnose te stellen, een behandelplan op te stellen en in uitvoering te nemen. Daarom starten we samen met de Kessler stichting en het Leger des Heils een pilot. Doel daarvan is om op het eerste moment waarop iemand aanklopt bij de nachtopvang zijn of haar problematiek in kaart te brengen en snel, bij voorkeur binnen een week na de intake, te starten met passende zorg en begeleiding.'</p>	<p>Met het voornemen zo snel mogelijk een diagnose te stellen en dit in samenwerking te doen met partijen die vormen van maatschappelijke opvang aanbieden, komt het college tegemoet aan een belangrijk uitgangspunt in de Wet maatschappelijke ondersteuning: het snel opstellen van een behandelingsplan. We wijzen er op dat in het actieplan sprake is van een pilot, terwijl de wet en het raadsbesluit uitgaan van een reguliere werkwijze voor alle meldingen.</p>
<p>2. Continueer het aanbieden van een noodvoorziening (nacht- en dagopvang) direct na de melding, maar maak deze doelgroepspecifiek.</p>	<p>De kern van het actieplan bestaat uit het uitbreiden van voorzieningen voor kleinschalige nachtopvang, waardoor binnen enkele maanden de noodlocatie aan de Zilverstraat gesloten kan worden. In het actieplan wordt een nieuwe locatie met 90 plaatsen genoemd, een aparte kleinschalige winteropvang met 10 plaatsen, aparte opvang voor de 'Bed-bad-brood'groep en voor daklozen met een herkomst uit Midden en Oost Europa. Ook is in het actieplan opgenomen dat er voor wie dat nodig is, 24 uren opvang wordt gerealiseerd en voor wie dat wil zinvolle dagbesteding.</p>	<p>De in het actieplan opgenomen nieuwe voorzieningen lijken tegemoet te komen aan het punt in het raadsbesluit.</p>

<p>3. Herzien het systeem van aanbodgerichte subsidiëring en onderzoek de mogelijkheden voor bekostiging op een wijze die vraaggestuurd is en innovatie en doelmatigheid stimuleert.</p>	<p>Op dit punt uit het raadsbesluit wordt in het actieplan niet ingegaan.</p>	<p>Uit ons onderzoek komt naar voren dat de huidige systematiek van bekostiging in de maatschappelijke opvang een vraaggericht, op de persoon afgestemd, aanbod van ondersteuning belemmert, bijvoorbeeld doordat in de subsidievoorwaarden het aantal opvangplaatsen wordt gelimiteerd. Een herziening is tevens nodig om tegemoet te komen aan de wettelijke en gemeentelijke voorwaarden ten aanzien van inkoop en aanbesteding.</p>
<p>4. De gemeente maakt zich eindverantwoordelijk voor toeleiding, monitoring en regie van elk (maatwerk)traject in de maatschappelijke opvang, met respect voor de zorginhoudelijke autonomie voor instellingen uit de maatschappelijke opvang. Het CCP vervult daarbij in de uitvoering de rol van vroegsignaleerder (straatteam), regisseur van de start tot het eind van een traject en het bieden van nazorg- en waakvlamfunctie. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Een client, een regisseur, een plan; en afgestemde hulpverlening en opvang – Er komt een registratiesysteem waarmee alle ketenpartners samenwerken waarbij de voortgang van een persoonlijk traject wordt gemonitord en partijen afspraken met elkaar maken over wie welke verantwoordelijkheid daarin voert. – De raad wordt op geaggregeerd niveau 	<p>Het college gaat met punt 6 in het actieplan (iedere dakloze krijgt een ondersteuningsplan met zorg, begeleiding en schuldhulpverlening) in op dit onderdeel van het raadsbesluit. Het doel hiervan is 'dat alle cliënten van de MO in beeld zijn en dat voor/met hen een plan of traject wordt afgesproken'. Daarnaast wordt (onder punt 4 in het actieplan) aangegeven dat er een proactieve benadering van zorgmijders/buitenslapers komt. Tenslotte gaat het college onder punt 3 van het actieplan in op het versterken van de preventie, waaronder het verminderen van terugval.</p>	<p>Het college geeft aan dat de gemeente verantwoordelijkheid neemt voor het ondersteuningsplan en de regie daarover. Met een sterkere inzet op preventie en het voorkomen van terugval komt het college tegemoet aan de in het raadsbesluit genoemde vroegsignalering, waakvlamfunctie en nazorg.</p> <p>De verschillende subonderdelen van dit punt in het raadsbesluit (die overigens als amendement door de gemeenteraad zijn ingevoegd in het oorspronkelijke raadsvoorstel) worden in de brief van het college niet genoemd.</p>

<p><i>geïnformeerd over het al dan niet succesvol doorlopen van trajecten van opvang en begeleiding.</i></p> <p><i>– Er wordt toegewerkt naar een financieringssysteem dat de ketenaanpak verbetert en het cliënt-gericht werken bevordert, gericht op een zo gezond mogelijke uitstroom uit de keten.</i></p>		
<p>5. Voer als gemeente actief de regie op het samen met keten- en maatschappelijke partners ontwikkelen van uitstroommogelijkheden en de toeleiding van cliënten naar deze voorzieningen.</p>	<p>3 punten uit het actieplan gaan in op dit punt uit het raadsbesluit. Er komen meer woningen voor zorgdoelgroepen (punt 7), er komt ruimte voor kleinschalige (innovatieve) woonvormen voor de maatschappelijke opvang (punt 8) en er wordt permanente opvang gecreëerd voor mensen zonder perspectief op verbetering (punt 9).</p>	<p>Het college toont met deze punten in het actieplan aan dat het actief de regie wil gaan voeren op het ontwikkelen van (nieuwe) uitstroommogelijkheden en voorzieningen voor de doelgroep en geeft hiermee uitvoering aan dit punt uit het raadsbesluit.</p>
<p>6. Genereer bruikbare informatie over de (omvang) van de doelgroep, de ontwikkelingen binnen de doelgroep en individuele casussen en wachttijden teneinde grip te krijgen op de keten en rapporteer hierover periodiek aan de raad.</p>	<p>Op dit punt uit het raadsbesluit wordt in het actieplan niet ingegaan.</p>	
<p>7. Maak het in de regelgeving en beleidsregels mogelijk, om cliënten tijdelijk vrij te stellen van een eigen bijdrage Wmo, wanneer dit bijdraagt aan het accepteren van begeleiding en/of het doorstroomaanbod bevordert en daarmee zorgmijding helpt tegengaan.</p>	<p>Op dit punt uit het raadsbesluit wordt in het actieplan niet ingegaan. Op 21 december 2018 heeft het college een <i>‘voorstel inzake Wensen en bedenkingen door de raad voor besluit van het college een Wmo brede eigen bijdrage in te voeren’</i> voorgelegd aan de gemeenteraad. Onderdeel van dit voorstel is een vrijstelling van de eigen bijdrage voor Wmo voorzieningen [dus ook voor maatschappelijke opvang] voor</p>	<p>Praktisch gezien komt het voorstel van het college van 21 december met betrekking tot de eigen bijdrage neer op het volledig vrijstellen van cliënten van de maatschappelijke opvang van een eigen bijdrage. Deze cliënten vallen namelijk in de praktijk binnen de groep mensen met een inkomen onder 130% van het sociaal minimum.</p>

	minima tot 130% van het sociaal minimum.	
8. Binnen 6 maanden een plan van aanpak aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen waarin de bovenstaande punten zijn uitgewerkt.		Hoewel het college met dit actieplan tegemoetkomt aan diverse punten in het raadsbesluit, wordt het plan niet ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Bovendien zijn, zoals uit deze analyse blijkt, nog niet alle punten uit het raadsbesluit uitgewerkt.
<p>Het college geeft als laatste punt aan meer aandacht te gaan geven aan preventie van dakloosheid en extra aandacht te willen geven aan communicatie met de stad over het onderwerp, met als doel de beeldvorming over daklozen en maatschappelijke opvang te verbeteren. Hoewel dit geen onderdeel uitmaakt van het raadsbesluit onderkent ook de rekenkamer het belang hiervan</p>		